

REMISSVAR

2021-12-13

Dnr: BO 2021-0302

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se

Promemorian Demokrativillkor för stöd ur Allmänna arvsfonden

(dnr S2021/07063)

Inledning

Barnombudsmannen yttrar sig med utgångspunkt i uppdraget att företräda barns rättigheter utifrån FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) som sedan den 1 januari 2020 är lag i Sverige.

Barnombudsmannen avgränsar sitt yttrande till vissa övergripande synpunkter samt förslag som Barnombudsmannen bedömer som särskilt relevanta utifrån ett barnrättsperspektiv.

Allmänt

Barnombudsmannen saknar ett genomgående och uttalat barnrättsperspektiv med hänvisningar till, och med analys utifrån, barnkonventionen i förslagen som presenteras. Barnombudsmannen saknar exempelvis bedömningar av barnets bästa i enlighet med artikel 3. Andra artiklar som är relevanta i sammanhanget är exempelvis artikel 2, 6, 12, 13, 14 och 15. Barnombudsmannen saknar vidare en samlad bedömning av förslagets konsekvenser för barn med referenser till barnkonventionen i promemorians konsekvensanalys.

Regeringen har i propositionen till inkorporering av barnkonventionen lyft att förarbeten till lagar och regleringar behöver ett djupare resonemang och motiveringar runt barnkonventionens bestämmelser som stöd till rättstillämparen.¹

4.2 Demokrativillkor införs för stöd ur Allmänna arvsfonden

Barnombudsmannen tillstyrker i huvudsak förslagen i promemorian. Barnombudsmannen vill dock betona vikten av tydliga skrivningar i förarbeten kring barns rättigheter eftersom de kan anses särskilt skyddsvärda.

Barnombudsmannen noterar att det i avsnittet *Kränkningar av grundläggande fri- och rättigheter genom våld, tvång eller hot eller på annat sätt* (s. 21) hänvisas till barnkonventionen och till artikel 9.1 men saknar likvärdiga hänvisningar i de andra delarna i kapitlet (jfr. med synpunkterna under Allmänt). Till exempel bör det hänvisas till artikel 2 i avsnittet *Icke-diskriminering och alla människors lika värde*.

¹ Jfr. proposition 2017/18:186, Inkorporering av FN:s konvention om barnets rättigheter, sid. 94.

4.3 Stöd ska ändå få lämnas om det finns särskilda skäl

Barnombudsmannen instämmer i att det vid bedömningen av om det finns särskilda skäl även bör kunna beaktas hur allvarligt agerandet är.

Barnombudsmannen instämmer vidare i att det vid allvarliga ageranden inte kan anses finnas särskilda skäl, annat än i särskilda undantagsfall.

Barnombudsmannen vill dock tydliggöra att våld mot barn, och andra allvarliga kränkningar av barns fri- och rättigheter, alltid måste bedömas som särskilt allvarliga och därmed utesluta möjligheten till att få lämna stöd.

Barnombudsmannen vill dessutom påpeka att i alla beslut som rör barn, i detta fall beslut om särskilda skäl i de fall de rör barn, ska i första hand beaktas vad som är barnets bästa enligt artikel 3 i barnkonventionen. Vidare ska även andra relevanta artiklar beaktas.

Föredragande i ärendet har varit utredaren Janna Kokko och utredaren Camilla Rönnerberg. I den slutliga handläggningen har även t.f. avdelningschefen Tove Björnheden deltagit.

Elisabeth Dahlin
Barnombudsman